

TEVYNE

SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 26 New York, 28 Birželio (June) 1912. Vol. V.

Entered as second-class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1875.

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America
At 307 W. 30-th St. New York, N. Y.

A. B. Strimaitis Sec'y & Business Manager.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

In the United States.....\$1.00
To Foreign Countries.....\$2.00

All communications should be addressed:
"TEVYNE" 307 W. 30-th St. NEW YORK, N. Y.
Tel. Chelsea 5152.

Išleidžiama Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kas penktadienis.

V. K. Račkuskas Editor (Redaktorius).

PRENUMERATA METUI

Suvienuose Valstijose.....\$1.00
Kitose viešpatystėse.....\$2.00

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite:
"TEVYNE" 307 W. 30-th St. NEW YORK, N. Y.

VIENTINE

Lietuviška Aptieka Brooklyn'e, N. Y.

PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNORO.

Jau keliolika metų Brooklyn'e N. Y. pasekmingai gyvuoja LIETUVIŠKA APTIEKA, didžiausia ir geriausia įtaisyta tarpe visų lietuviškų aptiekų Amerikoje.

LIETUVIŠKA APTIEKA atsižūrėdama į lietuvių reikalavimus, parsigabeno iš Lietuvos didelį transportą įvairiausių žolių šaknų ir kitokių visiems lietuviams labai gerai žinomų vaistų.

LIETUVIŠKA APTIEKA užlaiko sutaisytus savo specialiskumu įvairius naudingiausių naminius vaistus, kaip tai:

Daunoros skilvinės proškos nuo visų vidurinių ligų, kaina \$1.00
Daunoros vaistai nuo galvos skaudėjimo, kaina 10 ir 25 c.
Daunoros vaistai nuo dantų gėlimo, kaina 10 ir 25 c.
Daunoros vaistai nuo kojų nuospaudų, kaina 10 ir 25 c.

LIETUVIŠKA APTIEKA visiems atsišaukiantiems per laiškus duoda teisingus ir sanžiniškus patarimus visokiame ligose.

Lietuviai visokiame reikale kreipkitės į savo Lietuvišką Aptieką. Atsilankykite arba rašykite

VINCAS DAUNORA Aptiekorius

229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.
Kampas North 4-tos gatvės.

J. Skritulskas,

NOTARIJUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius pėrymus ir cigarus. P. duodu laivų kortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokių reikalus su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir vėseilioms. Iš tolesnių miestų meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

John Skritulskas

26 Broad St. New Britain, Conn.

Telephone No. 550.

BŪK MANDAGUS!

Nusipirk

ETIKETA

arba

Taisyklės, kurių kiekvienas turi prisilaikyti apsiėjime su kitais. Ten rasi suvirš 300 pamokinių gražaus pasieigimo dėl visų visokių atvejuose. Kaina tik 23 centai. Adresuokite: Mary M. Rice-Herman, 112 E. 19-th St., New York, N. Y.

Ar Keliausite i Lietuva?

MES pasitiksime Jumis priebunant i New Yorka ant dipo.

MES dastatiseme Jusu baksus ant laivo.

MES duoseme Jumi nakvine.

MES pastoroseme del Jusu paszporta.

MES palidieseme Jumis ant laivo.

atsiszaukite i

Eastern Transfer Co.

(A. BALTIEJUS, Prezidentas)

128 Cedar Street, NEW YORK, N. Y.

Agentus teipgi užpraszone siusti pasazerius pas mus, o bus kuonu-gražiausei aprupinti.

Dr. A. Šliupite - Jankauckienė.

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyru.

265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.

(tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)

VALANDOS: nuo 12-2 po pietų; nuo 7-9 vakare
TELEPHONAS GREENPOINT 8

Rašykites prie Susiv. L. A.

TEVYNE

2000 padkavų į 10 valandų.

Są pagalba nepersenai įtaisytos mašinos galima padaryti nuo 2.000 iki 2200 padkavų į dešimtys valandų. Jas automatiškai padaro per vieną pilną mašinos veikimą iš geležinių stangų, kurios nupjaustoma atsa-kančio ilgio, įkatinamos ir sulenkiamos. Iš mašinos padkavos išeina galutinai užbaigtos.

Susirinkimai S.L.A. kuopų.

Courtney, Pa. 92 kp. SLA. bus susirinkimas 7 d. liepos, sve-tainėje D. Lekavičiaus, prasidės 2 val. po pietų. Tad malonesitė visi nariai susirinkti. K. Mikėlionis.

Waterbury, Conn. 11 kuopa SLA. laikys pusmetinį susirinkimą liepos 7 d. tai yra nedelioj. 7:30 val. vakare po N881 Bank St. Bu-vusieje 27-tam seime delegatai iš 11 kuopos praneš ką nuv:ikė seime ir daug kitokių bus reikalų. Teip gi bus priimami nariai ir į pašalpos skyrius, kuris įeina nuo 1-mos dienos liepos.

J. Ažunaris.

22 kp. SLA. Shenandoah, Pa.

Su šiuomi pranešame 23 kuopos nariams, kad nuo dabar vėla pradėdame laikyti susirinkimus: antrą nedėlią kožno mėnesio Wilkinson'os svetainėje kamp. Main ir Lloyd Str. Shenandoah, Pa. Sekantis susirinkimas bus: 14 d. liepos 1912 metų o 2 rą val. popietų. Todėl malonėkite į tai atkreipti atydą visi 23 kp. SLA. nariai. ir lankykitės į kuopos susirinkimus. Komitetas.

Pajieškojimas.

Konstancija Sódarniukė pribuvo į Amerika 20 d. birželio. ke-lionėja jei pavogė piningus ir švogerio adresą dabar randasi Slavonik Immigration namuose. Pajieško savo švogerio Kasparo Pau-lavičiaus, gyvena New York, paeina iš Vilniaus gubernijos Zažma-rių parapijos, Trakų pavieto, kaimo Žideikiškių, apie penki metai Amerikoje. Lai kreipiasi su laišku ar ypatūsai prie Slavonik Im-migration Home.

436 W. 23 rd st. New York, N. Y.

Reikalinga gspadinė prie stubos, atsišaukite apie išlygas lai-šku šiuo antrašu: P. Armonas 352 10 th Ave. New York, N. Y

GERA PROGA.

- GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00
- VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15c.
- ARITMETIKA mokintis rokadų be mokinio su paveikslais (apdaryta) 35c.
- NAUJAS BUDAS mokintis rašyti be mokinio 10c.

Viso \$1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Tėvynės" ir \$1.00 per Money Order, tai gaus visas 4 knygas ant 60 c. pigiaus.

P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

AKIS IŠAGZAMINUOJU DYKAI

Pritaikant stiklus H. S. STONE

Akių specialistas

Valandos: Nuo 9 ryte iki 6 vakare. Nuo 7 iki 9 vakare.

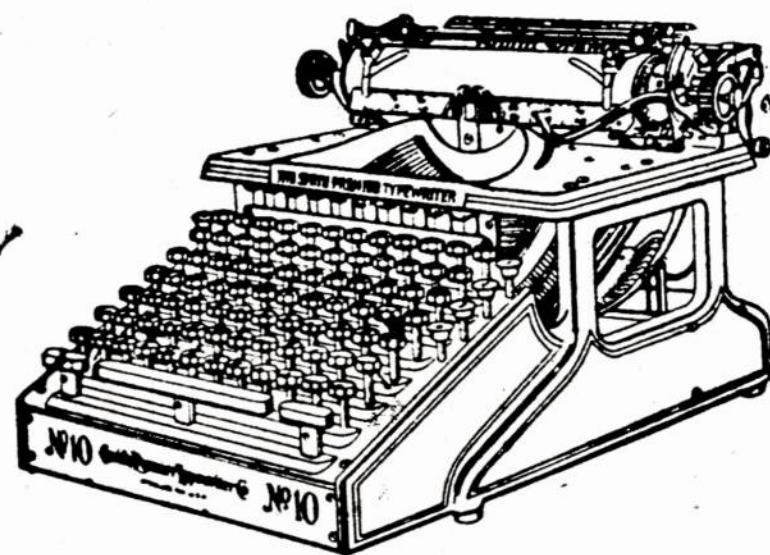
399a Broadway, arti A st. So. Boston, Mass.

Nariams SLA. knygos už puse kainos.

- Lietuviška Chrestomatija, pusl. 170 40 c.
- Diedai ir Grazina, pusl. 61 25 c.
- Europos Istorija, pusl. 319 25 c.
- Girnikas Pašakarnis 25 c.
- Jonas iš Kempės ir Šilka pusl. 23 10 c.
- Konradas Valenrodas, pusl. 24 15 c.
- Kražių skerdynė, pusl. 77 15 c.
- Kun Aleksandra Burba, pusl. 29 20 c.
- Kelionė į Europą, pusl. 52 10 c.
- Kuomi žmonės gyvena?, pusl. 56 15 c.
- Naktys Edvardo Yungo, pusl. 21 10 c.
- Našlaitė (Drama keturių veikmių) 10 c.
- Petras Zemaitis, pusl. 69 20 c.
- Politiškoji ekonomija 25 c.
- Pražuvo. 10 c.
- Padėjimas Lietuvių Tautos (rusų kalba) \$1.00
- Dirva, pusl. 123, 1898 m., vienas num. 75 c.
- "Tėvynės" kompl., 1896, 1897, 1898, 1899 m. po 50 c.
- "Tėvynės" kompl., 1909, 1910, 1911 m. po \$1.00

A. B. STRIMAITIS

307 W. 30-St. New York, N. Y.

\$3.00

PARANDAVOS SMITH PREMIER RAŠOMA MAŠINA VIENAM MENESIUI

\$15.00

PARANDAVOS SMITH PREMIER RAŠOMA MAŠINA ŠEŠEMS MENESIAMS

Parduodama LENGVU IŠMGKEJIMU

Smith Premier Department Remington Typewriter Company, (Inkorporuota)

325-331 Broadway New York, N.Y

Tel. Canal 2118

DR. A. L. YUŠKA

Gydo visokias ligas, moterų, vaikų ir vyrų.

Valandos: 9 iki 11 išryto Nuo 3 iki 5 po piet 7 iki 9 vakare

Gyvenimas ir ofisas: 1749 So. Halsted st. Chicago, Ill.

TEMYKIT!

Tik ką išėjo iš spaudos gražus Levo Tolstojaus veikaielis Nuo Degtinės

2 jų veikmių komedija, vertė V. K. Račk.

Kiekvienas, kas tik ją perskaitys ar pats sau, ar susirinkime, ar kas pastatys ant scenos teatre, ras ten parodyta, koks didelis žmonių priešas ta degtinė!

Pasiskubinkit užsirašyti!

Patartina S. L. A. kuopoms rengti teatrus ir tą veikalą pastatyti ant scenos. Kaina 10 c

Visiems S.L.A. nariams — 5 c.

Piningus su užsakymais siųskite SL. A. kningiaus vardu:

A. B. Strimaitis

307 W. 30-th st. New York, N. Y

Gelzkelio laikrodėlis su 21 akmeniu

rankinėle užsakomas ir užstatomas vyriško ir moteriško didumo. Apleisti auksu ant 20 metų tubultavi dangteliai-viršai, puikiai išpjaustyti. Absolutiškai tikras laiko rodytojas, ypač pritaikytas prie gelzkelio žmonių, kurie reikalauja užsitikimo laikrodžio. Gwarantuotas ant 20 metų. Ypatinga dovana: mes pasiūšime tą laikrodį ant kiekvieno adreso C.O.D. \$5.75 ir užsimokėsime ekspreso lėšas, suteikdami privilegiją pilno ištyrimo. Jaigu neatrasite, kad jis nevisiškai užganėdina ir ne toks yra, kaip pagarsinta, nemokekite nei vieno cento. Atminkite, jūs panašiai užmokėtumete už tą patį laikrodį \$25.00, pirkdami nuo kokio besąžiniško parduotojo. Labai puikus! AUKSU aplietas LENCIUGELIS su prikabaluku už DYKA prie kiekvieno laikrodžio.

Excelsior Watch Co., 908 Athenaeum Bldg. Chicago

Apie Laikraštinių Suvažiavimą.

Nepersenai "Kataliko" redakcija pakėlė klausimą apie 3-įj Lietuvos Laikraštinių Suvažiavimą toje praeime, kad suvažiavimas šiais metais turys įvykti. Tam pritarė "Lietkvo" ir "Vienybės Lietuvos" redakcijos, pastebėdamos, kad laikraštinkai neprivalo nugąstauti, jai jų nutarimai ir sumanymai nevisai teįvyksta; kiekvieno darbo pradžia, ypatingai gero darbo pradžia, esanti sunki. Kad tie geri sumanymai ir naudingi nutarimai mūsų gyvenime įsikuntų, reikią tik pačių sumanytojų ištvirmės, darbštumo ir kantrybės.

Sutikdamas su ta nuomone ir pritarėdamas 3 mėm suvažiavimui, pastebėčiau dar, kad šiais metais (jai suvažiavimas įvyks) mūsų pareiga būtų prie laikraštinių darbo pritraukti mūsų šviesuomenę, kuri tuos mūsų laikraščius palaiko, remia ir, gal buti, subdavoja. Juk nuo laikraščių bendradarbių ir skaitytojų priklauso laikraščių pakraipa, jų švietimo darbo nuo seklumas ar nenuoseklumas, pagaliaus ir laikraščių etiškumas arba neetiškumas.

Pernai mės kvietėme susivažiaviman visą Amerikos lietuvių inteligentiją, t. y. profesijų žmones, mūsų rašytojus, laikraščių bendradarbius, korespondentus ir šiaip visuomenės dirvos darbininkus. Pirmutinis šis užkvietimas rods nebuvo visai pasekmingas; suvažiaviman atsilankė vos keletas mūsų visuomenei žinomų žmonių. Kitų gi dalis žiurėjo ir gal tebežiuri į tą mūsų laikraštinių susiartinimą lyg ir su neužsiti kėjimu; dalis — pašiepia; o dalis, gal buti, ir tiesiog nenori susidėti, mat, mano reikėsią sueiti į kompromisą, o tokią taktiką jie pašmerkia. Tačiau tam visam nėra ir neturėtų rasti vieta ten, kur einasi apie žmonių švietimą, apie laikraščių skilčių apvalymą ir patobulinimą. Dėlko? Mano galva, dėlto: mūsų visų galutinis tikslas — jieškėjimas teisybės, kurio kaip jieškojo taip ir tebejieško žmonija, ir jieškos kol bus pažanga, kol žmonijos gįslose tvaksės kraujas, o gal voje veiks visada gyva ir nerimstanti mintis. Kokiais mės keliais eisime prie to galutinio tikslo, ar santaikoje, ar kovodami už savo kelių teisingumą ir taktikos gerumą — tai jau kitas dalykas ir sulig to kiekvienas mūsų turi kuopilniausią liuosybę. Stovėdami už liuosybės principą sulig savės, neturime tiesos tos liuosybės atimti nuo kitų, kaip neturime tiesos pasikėsinti varžyti ją pas kitus. Jai tai darome, — tai parodome savo nepakantą, vienpusiškumą, pagaliaus parodome, kad patį sau prieštaraujame: patį kovodami už laisvę ir jos reikalaudami, varžome kitų laisvę.

Ištikrųj, ar nėra peiktina ir juokinga, jai pvzd. žmogus šaukia: "aš reikalauju žodžio laisvės, ypatos nepaliečiamybės, pilnos, protingam žmogui priderančios, laisvės!" o pats tuom tarpu kitam žmogui draustų kalbėti, pats kitą žmogų muštų ir kalėjiman kištų. Rods taip yra net ir laisvose šalyse. Bet jai mės, kultūros gadybės žmonės, matome tai esant ne-

teisingu, — privalom patį save, savo viengenčius ir savo priaugančiąją gentkartę auklėti žmoniškume, pakantoje ir kuopilniausioje dvasios liuosybėje. Besistengdami nusimesti nuo savės retėzius, nekraukime jų ant kitų, nes tai parodo, kad mės nemokame garbingai nešioti vardą: "protingas žmogus".

Pirmučiausias ir bene svarbiausias laikraštinių suvažiavimų tikslas — pakelti mūsų laikraščius ant tokios papėdės, kuri tinka spausdintam žodžiui. Mės kaip tik be tos papėdės dabar ir gyvename. Beveik visi mūsų laikraščiai taip prikimšti asmeniškų ginčų, maž ko ar ir nieko bendra neturinčių su visuomene ir jos skaudžia gyvenimo eisena. Mūsų laikraščių švietimo darbas virto (iš didesnės dalies) asmenų kova. O toji kova toli gražu negali pasivadinti kova už ideją. Tai kova už savo asmenį, kova nešvari, nepadori, tiesiog pažeminanti netik tuos, kurie kovoja, bet ir tuos, kurie tą kovą seka. Žmogus, nupuolęs pažeminiman, yra demoralizuojamas, jo protas nebesiplėčia, jo mintis gauna siaurutę pakraipą, temato gyvenime vieną tašką, o nebemato daugybės kitų. Toks auklėjimas žmonių ateičiai yra pragaištingas; tokie auklėtiniai nemokės tinkamai suprasti ateities uždavinių.

To viso prašalinimui, ar bent vengimui, kiek tai yra žmogaus spēkose, mės privalome susiartinti. Atsiminę, kad mės pirmučiausia esame žmonės, o tik paskui pakraipų ar partijų darbininkai, — turime sueiti kruvon, pažinti vieni kitus, apsvarstyti opiuosius mūsų žmonių rekalus, pagaliaus suprasti vieni kitus. Ištolo žiurėdami į viens kitą, toli gražu nesusipažinsime ir visados gaime likties priešais, nors, gal buti, mūsų tikslas ir kelias yra vienodas, ir prie kitokių aplinkybių mės galėtume buti tikrai žmonių švietimo dirvoje broliais.

Baigdamas šį straipsnelį, dar sykį pabrėšiu, kad busimas laikraštinių suvažiavimas turi pritraukti savėpi kuodaugiausia mūsų visuomenės veikėjų. Tās bus naudinga ir mums patiems ir visuomenei. Busimam suvažiavimui, kiek man yra žinoma, bus priduota dalis jau padarytų darbų, kurie nutarta atlikti pernai metais, kaip tai projektas Rašytojų Dr. jos įstatų ir medžiaga Amerikos lietuvių statistikai, kurią aš renku iš prieinamų man šaltinių. Neabejoju, kad ir kiti Spaudos Dr. jos nariai taip pat bus bent dalį savo darbų atlikę.

V. K. Račkauskas.

Kelios mintis apie girtuoklystę.

¶ Smuklės, gal buti, neša didelę naudą miestui ir valstybei, bet ištikrųj blėdis yra kurkas didesnė, negu ta nauda. Ilgainiui ačiu smuklėms miesto ir visos valstybės gyventojai taip suvargsta, tiek atsiran-da sulaužytų gyvasčių, tokia daugybė šeimynų pajra, kad, pagalios, smuklių kenksmingumas apsireiškia visoje savo baisybėje.

¶ Iš advokato užrašų. Tulas advokatas prirodė, jog didesnė dalis kriminališkų prasižengimų pa-

eina nuo girtuoklystės. Iš 4.000 bylų, kokias jis turėjo savo praktikoje, — 3.000 — tai girtuoklystės pasekmės. Iš 56 žmogžudysčių 43 įvyko dėlto, kad žmogžudys buvo girtas.

Ką gali padaryti blaivybė. Blaivybė nuginkluoja žmogžudžius; blaivybė atima peilį nuo žmogaus, kurs mano nusizudyti; blaivybė apsaugoja moterį nuo brutališkų girtos vyro pasielgimų. Nudziovina ašarą nuo veidų nelaimingos motinos, kurios sunus per girtavimą iškrypo iš teisingo žmogaus kelio. Blaivybė pakelia žmonijoje gerovę, moraliskumą ir pasišventimą prakilnių tikslų dėlei. Pagaliaus blaivybė subudavoja šeimynos laimę.

¶ Nedorėlių dvyčiai. Smuklininkas ir šiaip degtinės pardavinėtojas, ar tai smuklėje, ar krautuvėje, yra didžiausie žmonijos nedorėliai, nesa, galėdami savo spėkas, gabumą ir piningus apversti naudingon pusėn ir tinkamai žmonėms patarnauti, jie nuodija tuos žmones ir veda juos prie ištvirkimo ir medžiagiško nupuolimo. Ištikrųjų, kuomi gi skiriasi tarp savęs tie du žmonių nūdintuoju? Jai bent tik tuomi, kad vienas jų nuodus pristato, o kitas juos paduoda gerėniamjam silpnavaliui žmogui.

¶ Upė aukso. Į Suv. Valstijų izdą kasmetas su mokama 225 milijonai dolarių mokesčių už tiesą dirbti ir pardavoti degtinę (liquor taxes). O valstybė keleriopai daugiau išleidžia užlaikymui kalėjimuose kriminalistų, našlaičių ir ligonių prežiurai. Kaip keista ir baisu! Valstybė gauna tuos 225 milijonus lyg ir kyšį už tai, kad nedraustų iš biedniųjų žmonių luomo gaminti prasizengėlius, elgėtas ir paliegėlius.

Sunki yra kova su degtine ir smuklėmis ten, kur pati valdžia pastoja smuklininku, kaip Rossija, paėmusi į savo rankas išdirbimą ir pardavinėjimą degtinės. Bet Amerikoje — lengva, nes nuo žmonių balsų ir susipratimo priklauso tai, ar smuklės laikytinos yra, ar naikintinos. O tie žmonės, kurie degtinės pardavinėjimu užsima, visi be jokio skirtumo, yra savo tautos ir visos žmonijos nedraugai ir sau pragyvenimo jieško nelaimėje savo brolių, kurie, gal buti, ir nepermato to didelio, iš degtinės kilančio, pavojaus.

Abstinentas.

Raportas SLA. Centro Iždininko XXVII-m Seimui, birželio mėn. 1912 m., Brooklyn, N.Y.

Iš praėjusių metų iki XXVI seimui likosi SLA. turto 13.451.53
PER 1911-1912 m. IKI XXVII SEIMUI ĮPLAUKĖ:

II bertainį 1911 m.	5.105.55
III	2.299.10
IV	4.348.87
I .. 1912 ..	4.992.23
Balandžio mėnesį 1912 m.	1.888.09
Vaikų I bertainį 1912 m.	146.50

.. balandžio mėnesį	73.50
Nuošimčių už 1911-1912 m.	242.53
Labu	\$32.547.90

FONDAS PRIEGLAUDOS NAMO SU KOLONIJA:

Nuo pereinamo seimo pasiliko turto	3.968.49
Per 1911-1912 m. įplaukimų nebuvo	
Nuošimčių už 1911-1912 m.	120.37
Labu	\$4.088.86

1911-1912 m. IŠMOKĖTA:

II bertainį 1911 m.	6.927.09
III	3.160.20
IV	4.231.87
I .. 1912 ..	5.600.58
Balandžio mėnesį 1912 m.	939.34
Vaikų I bertainį 1912 m.	25.00

Labu \$20.884.08

Įplaukė į SLA. izdą	\$32.547.90
Išmokėta	\$20.884.08

Lieka 11.663.82

Prieglaudos Namas \$4.088.86

Labu pas Centr. SLA. Iždininką piningų yra **\$15.752.68**

APYSKAITA SLA. ŽENKLELIŲ XXVII SEIMUI:

Ženklių buvo iki XXVI seimui: po \$1.50, po \$1.00, po 25c.

	442	451	782
Parduota	6	8	5

Su pabaiga balandžio mėn. 1912 m. pas SLA. Iždininką ženklelių 436 443 777

Ant sumos \$1291.25

Jonas Skritulskas,
SLA. Centr. Iždininkas.

27-m SLA. Seimui Iždo globėjų raportas.

Garb. XXVII Seimas SLA., Brooklyn, N. Y.

Su šiuo prisiunčiu skaitlines visų bylų, užtvirtintų mano pasirašymu, nuo 26 to Baltimore's seimo iki sausio 1-mai — ant keturių šimtų ir septynių arba ant sumos \$12.476.00. Buvo dvi bilos atmetos, tai yra Žemantausko ir Vidiko. Manau, kad Seime turėsit progą išaiškinti dėl ko. Nuo Naujų Metų iki 27-m Seimui perleista bylų 179 nios ant \$9.237.77. Taigi išviso nuo 26 to iki 27 tam Seimui išmokėta \$21.713.77. Daili suma; nebūt perdidelė, jaigu dukart tiek but įėję. Seimas matys tai ir nuspręs reikalus susiaurinimui išėigų ir padauginimui įplaukų. Su šiuom linkiu Seimui ir visiems delegatams geriausios kloties seimavime ir parengime geriausios kloties mus garbiai organizacijai. Nuo savęs turiu su širdies gailėsčiu pranešti, kad joku budu negaliu pributi ir dalinties tais garbingais darbais, kuriuos jūs ten veiksit. Priėžastis: keleriopa liga šeimynoje, o ir mūsų vertelgystės reikalas ir ilgos vakacijos, kurias turėjom pavasarį (net suvirš 50 dienų), daug muštinių iš kišniaus ištraukė.

Linkiu visiems pažįstamiems ir seimininkams geros kloties ir išmintingiausių nutarimų šiame Seime.

Su godone

Tamošius Paukštis,

I SLA. Iždo globėjas.

►Pittston, Pa., birželio 3, 1912.

SLA. Centro Daktaro-Kvotėjo raportas į 27-tąjį Seimą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

Nuo 4 d. liepos, 1911, iki 1 d. birželio 1912 m. peržiūrėta sąnarystės aplikacijų:

Liepos mėnesyje 1911 m.	13 aplikacijų
Rugpjūtis „ „ „	10 „
Rugsėjis „ „ „	5 „
Spalio „ „ „	12 „
Lapkričio „ „ „	4 „
Gruodžio „ „ „	7 „
Sausio „ 1912 „	15 „
Vasario „ „ „	26 „
Kovo „ „ „	22 „
Balandžio „ „ „	12 „
Gegužės „ „ „	19 „

Viso labo 145 „

Viso: moterų ir merginų aplikacijų buvo	25
„ vyrų	120
Atidėta priėmimas į sąnarius (dėl neštumo)	2
Atsisakė išpildyti kaip reikia aplikacijas	2
Nepriimta dėl nesveikatos	2

*

Dapildymui reikėjo gražinti:

22 aplikacijos	po vieną	kartą
4 „	„ du	kartu
1 „	„ tris	kartus

*

Ant 54 aplikacijų nebuvo kuopos numerio, tai negalima niekur priskirti.

Ant 91 aplikacijos kuopų numeriai buvo prirašyti, iš jų didžiausias skaitlius prisirašė: į 35-tą kuopą 9 nariai, antra iš eilės — 36-ta kuopa 8. Viso jie prisirašė į 40-tą kuopą.

Ant aplikacijų amžių parodė tik 94 aplikantai, o 46 nepažavė amžiaus visai, kas labai apsunkino darbą, peržiūrint paliudijimus.

Iki 20 metų amžiaus buvo 10 aplikantų.

Nuo 20 iki 30 metų amžiaus buvo 45 aplikantai.

„ 30 „ 40 „ „ „	25 „
„ 40 „ 50 „ „ „	12 „

*

Į kokį apsaugos skyrių nori prisirašyti — parašė tik 87 aplikantai. Iš jų prisirašė:

į žemiausį skyrių ant	\$150.00 — 53 aplik.
„ antrą „ „	300.00 — 17 „
„ trečią „ „	600.00 — 14 „
„ ketvirtą „ „	1000.00 — 3 „

Jaigu butų užsispirta visą šitą kaip reik sutvarkyti pernai, laike tos visos betvarkės, tai butų reikėję daug įkyrėti ir daug iškaščių panešti. Vienok su naujųjų blankų įvedimu bus griežtai reikalaujama priderančiai jas išpildyti.

*

Bėgyje metų tarnystės buvau pakviesta į vieną Pildomosios Tarybos suvažiavimą, kur paskirtame laike ir buvau.

Bėgyje metų per mano rankas ėjo tikrai keturios krivulės, nors jų buvo kitų "Pildomosios Tarybos" sąnarių rankose daugiau.

Apie antrąjį Pildomosios Tarybos suvažiavimą nieko nežinojau, iki "Tėvynėje" nemačiau apskelbimą. Todėl ant savęs neimu jokio atsakymo už gerą arba blogą, kas ten buvo kalbama ir tariama.

Jūsų Daktarė-Kvotė —

Johanna Baltrušaitienė.

SLA. 27-tam Seimui Literatiškojo

Komiteto raportas.

Gerbiamieji Pasiuntiniai:—

26 tasis Seimas nutarė išleisti

SLA. istoriją, kaip greit rankraštis bus prirengtas spaudon. P. Laukis, sutvarkytojas apdirbėjas minėtos istorijos, pridavė rankraštį Liter. Komitetui gale birželio mėnesio, 1911 m. Komitetas, peržiūrėjęs tą istoriją, atrado daug spragų, kurių keletą pataisė. Spragos įvyko dėlto, jog vienam žmogui, butent p. T. Astramskui, nebuvo galima surinkti visą medžiagą, kuri išmėtyta visuose laikraščiuose, kaipo ir stoka daugelio dokumentų, kurie likosi kuningų rankose, iki 16 to Seimo ir kurių nebuvo galima gauti nė pasiskolinant.

Tačiau, nebojant ant esančių spragų, nuo kurių joks veikalas nėra liuosas, Liter. Komitetas rekomenduoja tą istoriją atspausdinti. Esančios spragos, laikui bėgant, bus galima pataisyti, butent prie antrojo išleidimo.

Su tikra pagarba, Literatiškas Komitetas:

P. Mikolainis,

Šernas,

J. Šliupas.

XXVII-amjam Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Seimui SLA. Konstitucijos Komisijos Raportas.

Nuo XXVI-ojo SLA. Seimo svarbiausiuoju SLA. nariams klausimu buvo naujoji Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Konstitucija, kurią išnaujo peržiūrėti ir pertaisyti pavesta 26-jo seimo išrinktajai Konstitucijos Komisijai, kurion išrinkta šitie 26-ojo Seimo nariai: V. K. Račkauskas, V. Daukšys, M. M. Račiutė, P. Mikolainis, J. Simanavičė, J. Neviackas, ir P. W. Birštonas (žiur. XXVI Seimo Protokola, Sesija VII, par. 9).

Komisija prie paskirto sau darbo rengėsi nuo pat Seimo iki 11 dienai spalio mėnesio 1911 metų. SLA. Prezidentas, p. F. Živatkauskas tai pats iš avo iniciatyvos, tai SLA. kuopų ir Konst. Komisijos Sekretoriaus prašomas, ragino Komisiją (žiur. laiška NN. 4,5,6) kuogreičiausiai suvažiuoti ir pradėti darbą. Pirmas suvažiavimui terminas buvo paskirtas 8 d. rugpjūčio; tą dieną susirinko trys nariai, minėtinai: pp. MM. Račiutė, P. Mikolainis ir V. K. Račkauskas; šitie nariai darbo nepradėjo; priežastis paaiškintos yra Konst. Komisijos Krivulėje, tilpusioje "Tėvynėje", No. 32 (pusl. 373). Pasiremiant krivule, pas-

kirta kitas terminas, butent 5 d. spalio mėn.; į šį susirinkimą irgi pribuvo tiksliai viršiaus paminėtieji nariai. Vėl tatau perkelta susirinkimas 11 dienai to paties mėnesio; šin susirinkiman atėjo tiksliai pp. P. Mikolainis ir V. K. Račkauskas, o vėliau pribuvo ir p. M. M. Račiutė.

Pagaliaus, atsizvelgus į tai, kad daug jau sugaišinta bereikalingai laiko, nutarta imties darbo esantiems Komisijos nariams; tretysis narys, p. M. M. Račiutė, negalėjusi dėlei savo darbo aplinkybių dalyvauti Komisijos posėdžiuose, sutiko su didžiumos narių šitokia propozicija: Mikolainis ir Račkauskas pagamins iš judviejų surinktos, ar jiedviem pridutos medžiagos projektą, o p. Račiutė paskui jau, pirm balsuosiant galutinai, peržiūrės jį ir suteiks savo pastebėjimus.

Beto, nutarta pranešti likusiems K jos nariams, kad pributu į sekantį susirinkimą, 29 d. spalio m., ar bent prisiųstų medžiagą, kurią turi susirinkę. Tai atlikti pavesta K jos sekretoriui. Tas nutarimas neišpildyta.

Atlikus darbą viršiaus paminėtomis išlygomis, Komisijoje nebuvo galima priėti prie vienodo sutarimo ir vienokios nuomonės; to dėlei visu trijų Komisijos narių nutarta kreipties į SLA. Prezidentą, kad jis papildytų Komisijos narių skaitlių dviem naujais nariais iš vietinių kuopų. Iš Konst. Komisijos nuominotųjų kandidatų: Dr. A. Š Jankauskienės, J. Jukelio, Ip. Brėnušo, J. O. Širvėdo, J. Auguno ir V. Liutkausko, komisijon intėjo Dr. A. Š Jankauskienė ir J. Jukelis, kuriedu išbuvo iki darbas galutinai likos užbaigtas. Prie to turim pastebėti, kad Komisijos papildymas reikalauta vien tam, idant išrišti nesusi-pratimas sulig tulu principališkų klausimų, kilęs be svarstant jau užbaigtą projektą tarp p. M. M. Račiutės ir P. Mikolainio. Į sekantius Komisijos posėdžius, kuriose dalyvavo naujai išrinktieji nariai, p. M. M. Račiutė nebeatėjo, nėgi Komisijai nepranešė, jog iš komisijos išstoja. Smulkesnis Konst. Komisijos darbo aprašymas patilpo savo laiku "Tėvynėje": "Komisijos ir darbas", No. 42 (1911 m., rusl. 96) ir "Kaip mūsų darbai dirbama", No. 4 (1912 m., pusl. 39—40), tad viso to čionai nebekartosime.

Beto ir pridėti čion laišškai (NN. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, ir 13, ir telegramai N. I ir 8) dalyką paaiškina.

Peržiūrėjus projektą ir pridėjus dar tulus papildymus ir pataisymus, visas darbas apskelbta "Tėvynėje" NNo. 48, 49, 50, ir 51. Po tam apskelbta SLA. kuopoms balsavimas konstitucijos projekto klausime. Laikas svarstymui, taisymui, kritikai ir balsavimams paskirta nuo 1 d. gruodžio 1911 metų iki 1 d. Kovo 1912 metų. Išėjus tam laikui, 7, 8 ir 9 d. kovo mėnesio Komisija surokavo balsus, peržiūrėjo kuopų įnešimus ir patėmijimus; balsavimo pasekmės pagarsinta organe (žiur. "Tėvynė", No. 12, pusl. 135). Balsavimo pasekmės šitokios:

Už priėmimą projekto be pataisymų paduota 297 balsai; už priėmimą projekto su

pataisymais paduota 375 balsai; prieš priėmimą projekto paduota—86 balsai. Kitaip sakant, naujasis Konstitucijos Projektas priimtas didžiuma 671 balsoprieš 86 balsus.

Ant kiekvieno kuopų įnešimo ar pataisymo Komisija davė savo pastabas, o galutinį kuopų įnešimų sutvarkymą, kad tiktų XXVII SLA. Seimui, pavedė Komisijos Sekretoriui. Jau sutvarkytus kuopų pridutuosius įnešimus ir pataisymus Komisija paskutiniu sykiu peržiūrėjo ir nutarė pagarsinti juos organe, kas ir atlikta (Žiur. "Tėvynė", NN. 17, 18 ir 19 pusl. 195—198, 207—209, 220—222).

Pabaigus visą darbą, Komisija matė geistinu dar prieš Seimą išversti projektą į anglų kalbą, duoti jį peržiūrėti advokatui, spečijalistui reikaluose tokių organizacijų, kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Vertėjo dėl gan trumpo laiko prieš Seimą nesuradome.

Su šiuomi raportu pridudame Gerbiamamjam SLA. XXVII Seimui Konstitucijos Komisijos darbą apsvartymui ir užtvirtinimui. Prie to pastebime, kad, kaip gerb. SLA. kuopų atstovai matys iš projekto ir kuopų nutarimų, tuli paragrafai palikta galutinai nuspręsti Seimui. Iš savo pusės laikytume geistinu, idant Gerb. Seimas malonėtų atkreipti domą į svarbų, mūsų nuomone, klausimą, t. y. į skyrių pašalpos ligoje. Rods XXVI Seimas kalbėjo apie tą skyrių ir pavedė SLA. Stovio Komisijai parupinti tam skyriui įstatymų projektą, kurs reikėjo parašyti ir pagarsinti organe ne vėliau 10 d. rugpjūčio, kaip buvo praeitame Seime nutarta. Minėtoji Komisija, kaip matome iš jos nario, p. A. Žolyno, pranešimo (žiur. "Tėvynė" No. 34, 1911 m., pusl. 522) iki lapkriūi ir pagalios iki šiai dienai Seimo pavesto jai darbo neatliko. Konst. Komisija, manydama, jog toks skyrius, apie kurį jau SLA. Seimuose kalbėta, bus pageidaujamas ir labai naudingas mūsų žmonėms ir pačiai organizacijos įdejai, pabriežė jam įstatymų škiečą, kurs ir patilpo drauge su projektu. Kaip į tai atsinešė SLA. kuopos,—matosi kad ir iš to, jog, balsuojant už projektą, nė viena SLA. kuopa nebalsavo, kad tas skyrius nėra reikalingas. Tik dabar tarp įnešimų į Seimą 34 oji SLA. kuopa įneša atmesti pašalpos skyrių; šis įnešimas keistai atrodo: reikalaujama atmesti tai, ką visos kuopos priėmė visuotiniu balsavimu, ir, žinoma, daminama demokratiškumo principas, jog mažumai turi laikyties didžiumos nutarimų.

Pašalpos skyrius reikėtų kuogreičiausia įvesti; pvzd. 36 SLA. kuopa įneša Seimui, kad tas skyrius butų įvestas jau nuo 1 d. Liepos mėn. šių metų.

Prie viso viršiaus pasakyto, laikome reikalingu paduoti Gerb. Seimui projektą kelių naujų paragrafų į konstituciją, kurios bus galima besvartant pridėti. Turint praktikoje visuotiną balsavimą, kuriuo nutariama svarbesnieji SLA. reikalai, reikalingos yra ir tam tikros tam skyriui provizijos. Šiaip paduotume šiokius sumanymus:

I.—Kiekviena SLA. kuopa turi tiesą paduoti visuotinamjam kuopų nubalsavimui savo sumanymus,

kurie lytisi abelnos SLA. gerovės, ar reikalingos, kuopos nuomone, permainos įstatymuose, ar šiaip naujų organizacijoje dalykų.

2.—Tokie sumanymai yra apskelbiami SLA. organe; jai sumanymą paremia bent 10 SLA. kuopų, tai jis siunčiama SLA. Pildomajai Tarybai apsvarstyti. Pild. Taryba, radus, kad sumanymas yra praktiškas ir nesipriešina Suvienytų Valstijų Įstatymams, apimančioms tokias draugijas, kaip SLA., įnešimas apskelbiama kuopoms nubalsuoti. Pildomajai Tarybai atmetus kokį kuopos įnešimą, kurį parėmė reikalingas kuopų skaitlius, atmetimo motyvai būtinai pagarsinama organe.

3.—Pildomoji Taryba turi tiesą paduoti visuotinamjam nubalsavimui ir savo sumanymus, arba tokius, kuriuos ji priėmė nuo šiaip narių, ar kokios kuopos, bile įnešimas būtų organizacijai naudingas.

4.—Nauji SLA. Seimų sumanymai, surišti su stambiais išleidimais, nebuvo iki šiol praktikoje, turi būti užtvirtinti visuotiniu nubalsavimu. Taip pat nauji sumanymai, kurie yra dar nariams nežinomi, bet svarbūs organizacijai, turėtų būti narių aprobuoti per nubalsavimą.

Gal būti, kad Seimas dar ir be tų dalykų ras naujus klausimus, kuriuos reikės įvesti į mūsų įstatymus.

Pabaigus visą darbą su projektu, Komisijoje iškiolo klausimas sulig mokesčių į apsaugos pirmąjį skyrių, ty. už \$150.00 posmertinės, butent: ar nėra galima, pavadinus tą skyrių laidotuvių fondu (funeral expences, funeral benefit, funeral fund), mokėti į jį lygias mokesčius, ne nuo amžiaus, kaip mes dabar esame priėmę. Tuo tikslu per SLA. Sekretorių, p. A. B. Strimaitį, atsikreipta į p. George Dyre Eldridge, Actuary, New York (Hudson Building, 32 Broadway), su kuriuo SLA. Sekretorius jau turėjo reikalus, kuomet rengta ir siūsta įvairių valstijų Insurance Department'ams SLA. metiniai raportai.

P. A. Eldridge atsakė į paduotus jam klausimus laišku iš 23 d. gegužės m. š. m., kurio originalą čia paduodame. Kadangi tulos laiško vietos, ypatingai sulig inkorporavimo mūsų organizacijos New Yorko valstijoje ir sulig minėtosios mokesčių ne pagal amžių, yra mums, t. y. Susivienijimui, svarbios, tad jas čion užčiuosim, liuosai išvertę mūsų kalbon.

P. A. Eldridge rašo: "Kalbėjau Albany'je su Deputy Superintendentu, kurs užsiima pašalpinių organizacijų reikalais, bet tas pasikalbėjimas neduoda to, ko mes geidžiame. Jis išsireiškė, jog tokios organizacijos, kaip mūsų, yra svarbios ir pagėdijamos, ir pats esąs pasiryžęs pagelbėti jums, kiek tai yra galima.

"Šios valstijos tiesos sulig inkorporavimo pašalpinių organizacijų sako, kad jokia panaši draugija neturi tiesos "išduoti paliudijimo, nė-gi mokėti pagal jį, nė prižadėti išmokėti bile kokiai ypatai mirties apsaugą ar neįgalėjimo pašalpą, pakol neturi 500 narių, nešančių po \$1.000 apsaugos kiekvienas". Toliaus sakoma, sulig draugijų, neturinčių dar pavelijimo (licens), kad kiekviena "pašalinė (foreign) draugija,

norinti gyvuoti šioje valstijoje, privalo laikytis to, kas yra reikalaujama iš vietinių draugijų, suorganizuotu pagal šį įstatų skirsinį!"

"Attorney General įsakė, kad būtų pildomas žodis į žodį reikalavimas: "kiekvienas po \$1.000"; tokiu būdu draugijos, turinčios pvzd. 1.000 narių po \$500.- apsaugos žėdnas, negali būti inkorporuotos šioje valstijoje.

"... Aš manau, kad tas įstatymas turės būti daildytas, ar permainytas, nesa prie dabartinės tvarkos tokia organizacija, kaip mūsų, kuri veikia gerai ir teisingai, ištikriai yra pašalinama nuo veikimo valstijoje, pakol ji neturės viršiaus nurodyto skaitliaus 500 nariu, nešančių po \$1.000 apsaugos kiekvienas.

"Jai jūs randate geistinu, tai aš anšimčiau pakelti Department'e klausimą sulig to, kad minėtasis įstatymas reikalauia draugijų pastovumo ir ištikimumo ir jis negali būti pritaikomas prie tokios organizacijos, kaip mūsų, kuri gyvuoja jau ilgą laiką, turi pakirstvčius fondus, ir gali prirodyti turinti daugiau pastovumo ir užsitarnaujanti daugiau užsitikėjimo, nekaino bile kokia kita, galinti parodyti 500 nariu su tukstantiniais paliudijimais. Mano nuomone, organizacijai, kaip SLA., turinčiai tokia anovvarta, kaip jūs kad turite, neprivalo kliudyti paminėtasis valstijos įstatymas.

"Aš nemačiau galimu pasikalbėjime šį klausimą toliaus vesti; pirma—aš nežinau kaip daug jūs atkreipte atidžios šioje linkmėje, antra,— norint tą klausimą išrišti, jis reikia paduoti Attorney General'ui apsvarstyti.

"Tamsta minėiai man apie kitas organizacijas, gyvuojančias valstijoje, kaip kad ir mūsų, bet turinčias nesureguliuotas pagal įstatų reikalavimus mokesčius. Man būtų miela, jai Tamsta galėtum tas man įvardyti, iaigut minėtasis dalykas turi patekti į Insurance Department'ą. Pakėlus tai Ins. Department'e, pats gavaimi iškiols klausimas sulig anų 500 nariu, nešančių po \$1.000 apsaugos kiekvienas.

"... Kitame klausime, kurį tamsta su manim apkalbėjai, minėtinai sulig vienodos mokesčių visiems nariams, neskiriant amžiaus, į \$150.00 apsaugos fondą, suprantant jį, kaipo Laidotuviu Pašalną, (Funeral Benefit), turiu pasakviti, kad kalbėjau su Department'o Actuary... Jis šį klausimą randa praktišku, tik vargiai būtų galima jums vesti reikalai, priėmus visiems lygią įstatymų užtvirtintą mokesčių. Prie tokios tvarkos jaunesniojo amžiaus nariai nenorėtų užsilakviti prie organizacijos. Tas klausimas yra labai svarbus, ir aš, parodvdamas čia, kaip yra įstatymų nustatytos mokesčių, persergėsiu, idant gerai apsvarstytumėt dalyką, pirm negu bandysite jį įkūnyti.

"Aš aprokavau, kokia turėtų būti lygi mokesčių minėtam apsaugos skyriui (\$150.00). Skirtumas amžiuje, kokiame jūs priimate narius, tarp 18 ir 50 metų, yra taip didelis, kad priėmus lygias visiems mokesčių, bus apsunkinti jaunesnioje amžiaus nariai. Patįs persitikrinsite iš to, ką čia jums pasakysiu. Priimant vienodą visiems nariams (nuo 18 iki 50 m. am-

žiaus) mokesčių, kiekvienas narys turėtų mokėti vien tik į *apsaugos fondą* po 24c. kas mėnuo; pridėjus prie to įvairių kitų mokesčių (SLA. reikalų, organo, taut. centų ir kuopos reikalams) 25c., pasidaro 49c. per mėnesį, arba \$6.00 (\$5.88) per metus. Taip tai narys 20 metų amžiaus, mokėdamas į *apsaugos fondą* po \$2.88 per metus, turėtų sumokėti į savo fondą už laidotuvių pašalpą 267.00, kas būtų didelė skriauda jauniems nariams.

“Toliaus, padalinau narius į du skyrius, vienas—nuo 18 iki 35 metų, o antras—nuo 36 iki 50 metų. Pirmam skyriui reikėtų mokėti į *apsaugos fondą* po 17c., o pridėjus 25c. įvairiems *expensams*, pasidaro 42c. Mokant mėnesyje 17c., narys 20 metų amžiaus, turėtų sumokėti į metus \$2.04, o per visą savo amžių \$189.00; šiame atvejuje nebutų didelė skriauda.

“Antramjam skyriui, nuo 36 iki 50 metų amžiaus, reikėtų mokėti po 31c. į *apsaugos fondą*; pridėjus prie to 25c. *expensams*, pasidaro 56c. mėnesyje, arba \$6.72 per metus. Tada, norint priimti vienodas mokesčius, neskiriant amžiaus, turite du kelius:

“1.—Lygi mokesčiai visiems nariams, neskiriant amžiaus, nuo 18 iki 50 m., parokavus posmertinės fondan ir *expensams*,—49c. mėnesyje;

“2.—Nariams nuo 18 iki 36 metų amžiaus prisiektų mokėti po 42c. mėnesyje, o nariams nuo 36 iki 50 metų turėtų mokėti po 56c. mėnesyje”.

Toliaus p. Eldridge parodo, kur ir kaip dabartinėje mūsų konstitucijoje reikėtų įrašyti permaina, jai ji liktų priimta. Kadangi tai yra grynai formalistikumo dalykas, tad tą dalį laiško apleidžiam. Baigdamas laišką, p. Eldridge sako: “Negaliu tikrai pasakyti, ar senieji jūsų nariai, turintie palidijimus ant \$150.00, būtų priversti mokėti pagal augščiaus paduotąjį apskaitliavimą, ar tik mokėtų pagal amžių, kada įstojo į organizaciją, su tuo apokavimu, kad būtų žinotina, koki suma iš tokių narių įplaukia kas mėnuo į *apsaugos fondą*. Prie to, pasibaigus šioms metams, jai jūs vedate savo reikalus kurioje nors valstijoje, priėmusių *Mobile Bill*, iš jūsų bus reikalaujamas detališkas apskaitliavimas ir jūsų organizacijos stovis turės būti labai aiškiai nurodomas. O jai ir nesate valstijose, kuriuos priėmė *mobile bill*, vis gi, man matos, kad jums būtų begalo pageidaujama pasirūpinti parengti tokį deralį apskaitliavimą”.

Mobile Bill, apie kurį čia mini p. Eldridge, priimta šitose valstijose: New York, Massachusetts, Ohio, Missouri, Wisconsin, California, Oregon, Alabama, Colorado, Washington, Idaho, Montana ir Utah.

Viršiaus paduotąsias ištraukas iš laiško žmogaus, visą savo gyvenimą vedančio panašių organizacijų reikalus, priėdėme jau ir dėlto, kad SLA. nariai žino, kokioje sąlygose gyvena mūsų organizacija, su stojusi dabar ant legališko, taip sakant, kelio. Rods iš tų ištraukų matome, kokias kliutis sutinkame prie užsiregistravimo New Yorko valstijoje; vienok gi mus suramina tai, kad valstija, nors ir neišduoda “licens”, bet nedraudžia veikti, pakol surinksime toje valstijoje

500 narių, nešančių po \$1.000 apsaugos kiekvienas.

Dabar tik ir belieka SLA. nariams taip imties darbo, kad organizacija ilgai netrukus, taptų legališka netik New York valstijoje, bet ir visur, kur mes turime kuopas. Nera abėjonės, kad dabar, kuomet SLA. viduriniai dalykai prieina prie tvarkos, kitaip eis ir organizatyviškasis draugijos darbas.

Su pagarba—SLA. Konstitucijos
Komisijos nariai

V. K. Račkauskas,
P. Mikolainis,
Dr. A. Š-Jankauskienė,
J. Jukelis.

XXVII-amjam SLA. Seimui, Brooklyn'e, N.Y.

“Tėvynės” redaktoriaus raportas.

Nekalbėdamas apie tai, kokios kliutis pastoja kelia “Tėvynės” redakcijai, kad tinkamai vesti laikraštį, neaplenkiant organizacijos reikalų ir paliekant laikraštyje paprastus laikraštinius skyrius, paminėsiu tik tai, kad dabartinei “Tėvynės” redakcijai pirmučiausia rūpėjo organizacijos reikalai. Toji rupa, mano nuomone, ypatingai šiame persilaužimo laike, buvo reikalinga ir naudinga organizacijai. Kokios bus, ar kokios yra tos mano taktikos pasekmės, — ne dabar ir ne man spręsti. Vieną tik pabriešiu, kad Susivienijimo organas, kaipo laikraštis, kaip tai galėjo tēmyti skaitytojais, kiek galint, vengė to, kas šiandieną yra negeistino mūsų laikraštijoje; vengė asmeniškumų, vengė tos demoralizuojančios ir kolionų pilnos “mūsų siškės” polemikos. Sunku buvo užsilaikyti ant tokio laipsnio, koks norėta ir manyta atsiekti šiame atžvilgyje. Daryta, kas ir kiek buvo galima.

Apie organo likimą, ar jo ateitį aš, kaipo redaktorius, daug galėčiau pasakyti, bet neprivalau šiūn nieko kalbėti, nes tai yra SLA. narių, o ypatingai šio Seimo reikalas. Pasitikėtina vis-gi, kad Seimas, paėmęs atidžion visus tuos reikalus, kurių mes be organo negalime apsvarstyti ir atlikti, suras tinkamą išėjimą, kad SLA. organas liktų ir toliaus lyg veidrodinis, parodąs Susivienijimo stovį, jo gyvumą, augimą ir t.p.

Prie šių kelių žodžių priduo du SLA. Seimui apsvarstyti vieno mūsų darbštus viengenčio iš Lietuvos laišką, rašytą į “Tėvynės” redaktorių sulig steigimo Amerikėje mokyklų. Iki šiol į tą laišką dar neatsakyta, nes laukta Seimo, kad but galima ką nors jau galutinai aiškaus ir aptarto pranešti. Manau, kad Gerb. Seimas neatsisakys šį laišką rimtai apsvarstyti ir, gal buti, prieiti prie kokio svarbaus šiame klausime nutarimo. Nei autoriaus nei įstaigos, kurios vardu rašyta laiškas, meldžiama spaudoje neminėti, kas ir laiške reikalaujama.

Linkėdamas Gerbiamiems SLA. kuopų pasiuntiniams kuogeriausiam apsvarstyti SLA. reikalus, pasilieku

su tikra pagarba

V. K. Račkauskas,

“Tėvynės” redaktorius.

27-m SLA. Seimui SLA. Sekretoriaus ir Išdininko Kningų Peržiūrėjimo Komisijos raportas.

NUO 1 SAUSIO 1911 m. IKI 1 SAUSIO 1912 m.

Peržiūrėjom kningas SLA. Centro Sekretoriaus, Išdininko, "Tėvynės" administracijos, SLA. kningiaus ir SLA. namo. Taipgi visas rokundas, išmokėtas administracijos reikaluose, orderius, sekretoriaus išrašytus ir prezidento su izdo globėjų parašais patvirtintas; peržiūrėjom nuorašus valstijų raportų.

IŠIGOS.

1 d. sausio 1911 m. pas išdininką piningų buvo	\$11.560.36
Apsaugos mokestis didžiųjų skyriaus	8.575.59
" " vaikų " "	530.71
Susivienijimo lėšoms	5.481.31
Už organą	3.091.57
Labdarybės tikslams	599.46
Už ženklelius	13.75
" kningas	41.15
Randų už SLA. namą	2.340.94
Visokie kiti įplaukimai	1.051.37
Nuošimtis už 1911 metus	278.43
Labu	\$33.564.68

IŠEIGOS.

Posmertinių didžiųjų skyriaus	\$8.950.00
" " vaikų " "	50.00
Algos Pildomosios Tarybos	1.625.43
" ir kiti apmokėjimai komitetams	572.12
" SLA. raštinės darbininkams	763.50
" " spaustuvės darbininkams	3.176.00
Kelionės ir kitokios lėšos Pild. Tar. ir komitetų	599.32
Krasa ir ekspresai	286.99
"Tėvynės" spauda ir popiera	3.003.11
Raštinės ir redakcijos blankos, popiera, rašalas ir tt.	163.00
SLA. namo reikaluose	1.571.71
Labdarybės tikslams	324.40
Kiti visokie išmokėjimai	572.15
Randa už raštinės, administracijos ir red. kambarius	420.00
Už spaudos darbus Pildomajai Tarybai	97.49
Randa už spaustuvės kambarį	300.00
Viso	\$22.475.22
Įplaukų buvo	33.564.68
Išėigų yra	22.475.22
Lieka	\$11.089.46

SLA. TURTAS.

Pas išdininką piningų liko	11.089.46
SLA. Namas	33.959.25
Prieglaudos Namas	4.058.42
Administracija, raštinė ir redakcija	543.00
"Tėvynės" spaustuvė	2.086.59
Literatura, finansų kningos, SLA. ženkleliai	2.116.69
Pas SLA. sek. piningų vedimui administracijos ir tt.	177.85
Labu	\$54.031.24

PASARGA: Sekretoriaus kningos su Išdininko kningomis nesutinka ant \$17.92 nuošimčiuose.

SLA. NAMO ĮPLAUKIMAI NUO 1 d. SAUSIO 1911 m. IKI 1 d. SAUSIO 1912 m.

Randų už SLA. namą	1 523.45
Randos " " " SLA. Centro raštinės ir redakcijos kambarius per metus	420.00
Randos už SLA. spaustuvės kambarį	300.00
Įplaukė labu	\$2.243.45

SLA. NAMO IŠMOKĖJIMAI NUO 1 d. SAUSIO 1911 m. IKI 1 d. SAUSIO 1912 m.

Taksos už 1910 ir 1911 metus	733.59
------------------------------	--------

Už vandenį už 1911 ir 1912 metus	100.29
Gazas, elektra ir tt.	25.42
Pataisymai	687.78
Per metus gryno pelno	671.74
Išmokėjimų labu	\$2.243.45

TRUMPAS ATKARTOJIMAS:

SLA. namo vertė pagal kningas	33.959.25
Per metus pelno liko	671.74
Įmokėti piningai ant SLA. namo atnešė	2%

ADMINISTRATORIAUS ATSKAITA.

NUO 1 SAUSIO 1911, IKI 1-mo SAUSIO 1912.

IŠIGOS.

Už spaudos darbus	193.20
" apskelbimus	389.80
" pajieškojimus	12.89
" prenumeratą	15.82
Nuo išdininko cash	335.00
Sugrąžinta krasos	867.47
" už elektriką	10.00
" " telefoną	23.30
Parduota senas elektrinis motoras	23.00
Už darbus P. Tarybai	97.47
Buvo pas administratorių piningų	314.32
Labu	\$2.271.27

IŠEIGOS.

Mazmožiai	27.72
Važinėjimai	9.00
Krasa	746.83
Perkraustymas "Tėvynės"	103.76
Popiera	134.47
Įrankiai	59.42
Expresas	17.56
Anglij	30.15
Laikraščiai	12.50
Taksos	16.93
Sugrąžino krasa išdininkui	750.00
Ekstra darbai	27.01
Telefonas	49.48
Šviesa	46.21
Kreditas už SLA. darbus	97.47
Piningų pas administratorių	142.83
Labu	\$2.271.27

"TĖVYNĖS" ATSKAITA.

ĮPLAUKIMAI.

Nariai sumokėjo	3.091.57
Už apskelbimus	389.80
" darbus	193.20
" " Pildomosios Tarybos	97.49
" pajieškojimus	12.89
" telefoną	23.30
" prenumeratą	15.82
Parduota senas elektro motoras	23.00
Iš Centro izdo gauta piningais	335.00
Krasa sugrąžino kauciją gavus antrą klesą "Tėvynei"	856.47
Sugrąžinta kaucija už elektrą	10.00
Nuo seniau pas administratorių piningų buvo	314.32
Įplaukė labu	\$5.362.86

IŠMOKĖJIMAI.

Algos spaustuvės darbininkams	3.176.00
"Tėvynės" popiera, spausdinimas	3.003.11
Administracijos išmokėjimai	2.030.97
Randa už spaustuvę	300.00
Labu	8.510.08
Piningų pas administratorių	142.83
Labu	\$8.367.25

TRUMPAS ATKARTOJIMAS.

Išigos	5.362.86
Išėigos	8.367.25
"Tėvynės" deficito	\$3.004.39

Peržiūrėję kningas ir kitus dokumentus, radome viską tvarkoje.

1) Remdamėsi įstatais, atskaitą padarėme nuo 1 d. sausio 1911 metų iki 1 d. sausio 1912 metų.

2) SLA. Išdininkas užsidėjo 40 tukstančių dol. kaucijos, kuri baigiasi 1 d. liepos šių metų. SLA. Sekretorius turi \$1.000.00 kaucijos, kuri baigiasi 15 d. rugpjūčio šių metų.

3) Radom reikalingu padėti administracijos reikalams bent \$500.00 ant "Checking Account" iš tų pinigų, kurios išdininkas turės tiesą laikyti pas save be nuošimčio.

4) Peržiūrėję raštinės įtaisymą, atradom reikalingu nupirkti šepą užvedimui kortelių sistemos, kas palengvins sekretoriaus darbą ir sušėdys daug laiko. Tokia šepa lėšuočių tarp \$10 ir \$20.

5) Rekomenduojame, kad Seimas permaintyt administratorių ir administracijos darbą atėmus nuo sekretoriaus, pavestų Redaktoriui. Taip pat ir SLA. kningiaus pareigos turėtų pereiti į Administratoriaus rankas.

6) "Tėvynę" palikt ir ant toliaus savaitinių laikraščių. Pradėjus organizacijai kilti, leidimas organo užsimokės. Tuomi laiku galima paskolinti reikalingą sumą iš Prieglaudos Namų fondo.

7) Geistina butų, idant 27-tas seimas atkreiptų atidžią į kuopos daktarus kvotėjus, kad geriau išegzaminuotų persikėliančius narius į augštesnį posmertinės laipsnį; dabar, kaip patėmijome, yra mirę džiova 2 nariai \$300.00 apsaugos ir \$600.00 apsaugos, išbuvę vos vienus metus tuose skyriuose.

8) Peržiūrėjome kuopų protestus, arba, geriau sakant, užsi-puldinėjimus ant Pild. Tarybos, buk ji bereikalingai aikvoja pinigus, kaip tai už vazinėjimus karais, išmazgojimus kambarių, sunėšimą anglių, įtaisymus SLA. raštinės ir tt. Tokie protestai yra be vertės ir net kenkia organizacijai, nes jais bandoma sėti nesutikimai tarp SLA. narių ir Pildomosios Tarybos.

Komisija

Juozas Bendoraitis,

S. E. Vitaitis,

S. P. Tananevičia,

A. Augunas,

K. Jurgelianas.

Labai svarbus pranešimas.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE nuo 1-os d. Liepos mėnesio 1912 metų įveda skyrių pašalpos ligoje. Tas skyrius yra svarbus netik dabar gyvuojančioms Susivienijimo kuopoms bet ir pašalpinėms draugystėms, kurioms daug geriaus ir naudingesnis yra prisidėjus prie Susivienijimo, vesti pirmyn savo narių šelpimo darbą pagal vienodą tvarką ir iš vieno centro.

Pagal naują, SLA. narių priimtą ir Seimo užtvirtintą Konstituciją, **SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE** mokės kiekvienam nariui pašalpos ligoje po \$6.00 savaitėje per pirmąsias 15 sevaičių ligos ir po \$3.00 savaitėje per sekancias 15 sevaičių ligos. Taip pat moteris gaus pašalpą ant lygių su vyrais visose ligose, paeinančiose ne nuo palago, o palaige gaus vienu sykiu \$6.00 pašalpos.

Mokestis į tą skyrių — 30 centų mėnesyje.

Įstojimo mokestis į skyrių pašalpos ligoje: nuo 18 iki 30 m. amžiaus — \$1.50; nuo 30 iki 35 m. amžiaus — \$3.00; nuo 35 iki 40 m. amžiaus — \$4.00; nuo 40 iki 45 m. amžiaus — \$5.00; nuo 45 m. amžiaus augščiaus — \$6.00.

Prie skyriaus pašalpos ligoje gali prigulėti visi sveiki Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariai. Visi naujai prisirašantie prie SLA. apsaugos skyrių, gali prisirašyti ir prie skyriaus pašalpos ligoje.

Pranešdami apie tai, kviečiame prie šios pažangios tautiškos organizacijos, ty. prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, visus Lietuvius ir Lietuvaites. Norintie įstoti, kreipkitės prie vietinės kuopos, o kur tokios nėra — tverkite naują. Visokias informacijas suteikia SLA. Centras. Rašykite šiuo adresu: **Susivinijimas Lietuvių Amerikoje, 307 W. 30-th street, New York, N. Y.**

A. B. Strimaitis.

M. Konopnicka.

Fabriko dumai.

(Apysaka iš darbininkų gyvenimo. Vertė K. Vairas).

(Užbaiga).

Sūnus grįždavo tik vėlai vakare, ir jau nuo slenkščio buvo galima girdėti jo skambus balsas:

— Mama, valgyti!...

Draug su tuo jaunu, tvirtu žmogum į biediną grį

telę įsiverždavo džiaugsmas, juokas ir linkšmybė. Dabar jau jis nesiskubino pavalgyti; pašakojo motinai, kaip jis dienele praleidęs, o paskui imdavo žiovauti ir tampyties, net ir strazdą pamiršdavo toje valandoje.

— Eik gultų, suneli, eik gultų! — šakydavo jam motina, glostydama jo galvą. — Juk ryt ir vėl reikės kelties auštant...

— Eisiu, mamyte. — atsakydavo miegustas; — taip nuvargau, kad net baisu!

— Neužmiršk, suneli, pasimelsti pirm gulsiant, —

primindavo jam motina.

— Pasimelsiu pasimelsiu, mamyte!

Jis pabučiuodavo jai ranką, atsiklaupdavo palei lovą, ir, nuleidęs galvą ant sudėtų rankų, skubinau atkartodavo "Tėve mūsų" ir "Sveika Marija", retkarčiais garsiai sužiovaudamas; paskui greitai mušdavo sėdėję krutinę, plačiai persizegnodavo ir, skubinau nusi metęs nuo savęs drapanas, puldavo ant kietos lovos ir kaip bematant užmigdavo.

Senai jau jis užmigo ir lygiai, giliai alsuoja, o senutė-motina vis dar meldžiasi prieš aprukusį Dievo Motinos paveikslą.

Pagaliaus lempa užgeso, strazdas pasiliovė šokinėjęs savo klietkoje, ir viskas nutilo, kad ryto metą, kaip švinta, vėl pabusti ir vėl gyvenimo našta vilkti.

O su tuo pabudimu visada budavo bėda. Senutė miegojo tuo neramiu ir jautriu senatvės miegu, kurs buna trumpas tartum tam, kad nors keliomis valandomis prailginus gyvenimą prieš didįjį kapinių miegą.

Ji pabudavo bebrėkstant, antriems gaidžiams pragyduš, toli gražu prieš pirmąjį fabriko švilpimą ir, pasikėlus iš lovos, pradėdavo vaikštinėti po kambarėlį, rengdama sunui pusryčius ir kartodama rytmetinę maldą. Per langą tyliai švietė miegančiam vaikinui į veidą didelė aušrinė. O senutė paeina, paėjusi į šalį nuo lovos, ir vėl bežiurinti sunaus veidą. Laikas butų sunelį prikelt, bet jis taip saldžiai miega, net gaila žadinti.

— Tegul, — šnabzdėdavo pusbalsiai, — pamiega... Te dar valandėlę.

Ir tik kada fabrike sušvilpdavo, ji puldavo tekina prie lovos.

— Martinėli! ei. Martinėli!... Kelk, vaikel, kelk! jau švilpia...

Vaikinas atsukdavo nuo sienos galvą.

— Tai strazdas, mamyte... — sakydavo iš miego.

— Kaip gi! koks čia strazdas! Tai fabrike švilpia, suneli, o ne strazdas!

Jis tampėsi, vėl klojose antklode, kažką murmėjo, o motina vis žadino. Nakties budėjimas jau pasibaigė, ir pirmasis pečkurio pagelbininkas turėjo būti ant vietos pirm neg susirinks darbininkai. Tatai atsikartodavo kasdiena, net ir nedėdienio neišskiriant.

Tik štai vieną sykį — tai buvo kur kas prieš aušrą — Martinas pats pabudo, šaukdamas nėsavu balsu; pašoko ir atsėdėjo ant lovos.

Motina, kaip bematant, atsirado palei jį.

— Kas tau? Kas tau atsitiko, suneli, kas su tavim? — klausinėjo išsigandusi senutė.

Jis žiūrėjo int jį plačiai išplėstom akim ir nieko nesakė; lupos drebėjo, kakta apsiplė šaltu prakaitu. Atsegti ant krutinės marškiniai augštai kilnojosi, mažne buvo galima girdėti, kaip balsiai-balsiai plakė širdis.

— Kas tau, suneli, kas tau? — apkabindama ir glausdama jį prie savo krutinės, kaip mažą kudikį, klausinėjo išsigandusi motina.

O jis ilgai negalėjo nusiraminti.

— Nieko, mama, — pagalios pratarė, matomai, labai stengdamas nusiraminti, — nieko... Tik tai... man prisisapnavo, buk... perkunija į mane trenkė...

Našlė taip ir apmirė. Stengdamasi nerodyti savo išgąsties sunui, norėjo kasžinką pratarti, bet žodžio negalėjo išstarti.

Vaikinas, nesikrutindamas, išsitęsęs, sėdėjo ant lovos ir žiūrėjo priešais save pilnom išgąsties akim.

— Perkunija, mamyte, — sakė jis tyliu, nelygiu balsu, — tokia raudona, baisi lyg koks žaltys... Trenkė man tiesiai į krutinę... tokia raudona... baisi...

Nutilo, sunkiai alsuodamas.

Našlė jau atsipeikėjo.

— Na, niekai, vaikel! — sakė, maloniai glamonėdama jo degančius veidus. — Nieko tokio! Sapnas sapnu ir teliecti. Pereis, niekis, suneli!...

O vaikinas vis dar drebėjo, dantys barškėjo, tarsi drugiui jį apnikus; jinai atsėdėjo palei jį, priglaudė prie savo įdubusios krutinės jo galvą ir glostė, ir liuliavo, tarytum norėdama atsimiti tas valandas, kuomet jis buvo dar mažytis vaikelis.

Pagalios, atsigavo, nusiramino ir atgulė.

— Eik sau, mamyte, — tarė, — eik pas save, gulk... Aš užmigsiu...

Vienok nebeužmigo. Ilgai vartėsi lovoje ir plačiai išplėstom akim žiūrėjo per langą į mirksėjusias danguje žvaizgdes.

Senutė bailiai žiūrėjo int jį.

— Kodėl gi tu nemiegi, suneli? — paklausė.

— Negaliu mamyte... — tyliai, gailestingai atsakė.

Ji priėjo prie jo ir vėl atsėdėjo greta.

— Nesirupink, suneli! — kalbėjo į jį. — Nesirupink, mieliausias mano vaikute! Ne jau mielaširdingasis Dievulis tam siunčia iš dangaus perkuniją, kad ji užmuštų vargšės našlės vaiką, jos vienintėlį sunelį? Niekada to nedaleis Dievulis ir Švenčiausioji Panelė... O aš štai ką tau pasakysiu: jai vaikinui ar merginai prisapnavo perkunija, — tai reiškia reikia rengties prie vestuvių... Matai, mano sunyti, ką reiškia perkuniją sapnuoti... Juk aš turiu sapnininką, tai žinau, ką koks sapnas reiškia.

Taip jinai ramino jį, šypsojos beveik su džiaugsmu, sudžiuvusia savo ranka glostė jo veidą, plaukus, iki vaikinas nusiramino ir pats pradėjo šypsoti.

— Tai sakai, mamyte, reikia ruoštis prie vestuvių? — užklausė.

— O kaip gi! Prie vestuvių, prie linksmų!...

— Tai aš jau atsikelsiu, mamyte...

— Kelkis, suneli, kelkis!... Štai aš tau ir valgyti pagaminsiu, pasistiprinsi, — ir viskas praėis...

Teisybė, viskas praėjo. Šį rytmetį net linksmiau buvo biedinoje vargdienių grįtelėje: vaikinas nesiskubino, švilpė dainušką vieną paskui kitą, lenktyniuodamas su strazdu, net šis užkimo; o kada dainuškoje jiedu priėjo iki tam, kaip mergužė išėina uogautų, tai strazdas taip liudnai sušvilpė, lyg kad kas but per nosį sudainavęs.. Martinas prasijuokė, prasijuokė ir senutė, ir taip abudu linksmu atsisveikino. Jam

išėjus, našlė sustojo palei duris ir klausės jo kojų atgarsio... Net iškraipyti ir pusiau supuvę laiptai šiandieną ne taip begirgždėjo, kaip paprastai. Tik kada apačioj užsitarė durys, jos širdis kažko staigu sudrebėjo ir kažkokia didelė baimė ją suspaudė: tas širdies sudrebėjimas buvo toks baisus, toks kapinė mis atsiduodas, ir taip aidu atsiliepė tuščioj prieme nėjel... Ji prišoko prie lango, kad dar sykį pažiūrėjus į sunų.

Jis ėjo lengvai ir greitai, galvą pakėlęs: pirm negu ineiti į fabriką, sustojo atsigręžė atgal ir pažiūrėjo augštin. Gal buti, kad į savo namelių langą, ar gal taip sau...

Už valandėlės tankųs juodi dumai jau veržėsi iš fabriko kamino.

Laikas bėgo. Padoriai apvalytame kambarėlyje buvo tylu; tik senas laikrodys su raudona rože ant pageltusio ciferblato tingiai tvaksėjo, o strazdas vis bandė švilpti savo linksmas daineles užkimusiu balseliu. Našlė, gal buti, užsimįslėjusi savo sunaus sapnu, kurs pranašavo, pagal jos sapnininką, vestuves, žiūrėjo ir dėstė savo šventadienių rubus.

Staigu pasigirdo baisus bildesys. Sienos sudrebėjo, kaminas subirėjo į šmotelius. Stiklas su žvangėjimu išpuolė iš lango. Milžiniškas ugninis dumų stulpas pakilo į dangų drauge su čiela galybe plytgalijų ir dideliais šmotais išgriuvusio kamino; o kambarėlyje nušvito. Senutė, kaip stovėjo, taip ir nutirpo ant vietos. Nė vienas klyksmas neišėjo iš jos apmirusių lūpų. Tik žili plaukai pasikėlė ant galvos, o išplėstos akys pabalo, kaip pas lavoną, pilnos kažkokios nesvietiškos ir baisios baimės...

Tame apmirime budama, ji, mažum, ir negirdėjo, kaip gatvėje šaukta:

— Pečkurio pagelbininkas!... Pečkurio pagelbininką užmušė!...

Ilgai dar po tam senutė sėdėdavo palei savo langelį, žiurdama apmirusiom akim į fabriko kaminą, iš kurio kėlėsi augštin mėlyni dumų rutuliai.

Tik tie dumai jai nebeatrodė tokiais, kaip kitą sykį; dabar juose jina tankiai matydavo neaiškų, miglotą savo brangaus vaikelio paveikslą. Ji pašokdavo nuo kedės ir ištiesdavo int jį savo išdžiuvusias, drebančias rankas. Bet vėjas greit nublokšdavo tą reginį ir išsklaidydavo jį kažkur toli, dangaus mėlyneje...

(Galas).

Kiaulė ir Ažuolas.

(Pasaka. Mintis iš Krilovo).

Nutukusi Kiaulė gilių prisiėdė
Ir Ažuolo uksmėj užsnudo ramiai.
O kuomet pabudo ir akį prakrapštė,
Šaknis palei medį pakniso giliai.
— Ak tu, ilgaveidė, — jai Varnas sušuko,
— Ką bloga yra tau padarius šaknis?"

"Ką bloga? o nieko!" — Tad kam gi ją knisti?
Juk šaknį pakniskus, ir medis huvys!... —
O Ažuolas-senis, ikšiol vis tylėjęs,
Taip tarė, pažvelgęs iš viršaus žemyn:
— "Mat, Kiaulė, nežino kur gilės užauga, —
Galvos ji nemoka pakelti augštin!... —"

*

Daugumas gan tankiai netikusiai elgias':
Ger'u mok' naudoties, o ačiu? Kam reikia!
Paskui-gi, kur gali, progos pasijieško
Ir gera padariusį niekin' ir peikia.

K. Vairas.

Vietinės žinios.

Ižymų svečiai iš Europos. Nepersenai atvyko New Yorkan buvęsis II-ios Dumos atstovas, socialdemokratų partijos narys, G. Bielousov. Jis mano apkelti rusų kolonijas Amerikoje ir skaityti lekcijas apie Rossijos dalykus. 9 d. liepos išvažiuoja Amerikon ir 3-ios Dumos atstovas Kuzniecov, tos pačios partijos narys; jį varo lauk iš tėvynės valdžios persekiojimui už priklausymą prie S. d. partijos.

Be paminėtų svečių atvyko taip-gi garsioji rašytoja baronienė von-Suetner, autorė žinomo veikalų "Šalin ginklai!", kuriame ji reikalauja panaikinimo karės. Už šį veikalą autorė gavo Nobelio dovaną. Ji žada kalbėti San Francisco rengiamoje Amerikos moterų kliubų konferencijoje.

Iš Amerikos.

Mokykla kovai su socializmu. An erikos katalikų dvasiškija pasekmingesnei kovai su socializmu nusprendė įsteigti mokyklą, kurioje lavintųsi busimieji "kovotojai" su nauju draugijiniu mokslu. Tokia mokykla įrengta Staten-Island'e, Fort'e Wadsworth'e.

Studentai-streiklaužiai. Minėjome "Tėvynėje", kad New Haven'e hotelio "Taft" savininkas į vietą streikuojančių hotelio darbininkų priėmė 40 studentų. Iš to burio "inteligentų" streiklaužių 25 jau pavaryta. Mat, jie suodė, kad hotelio kelnorėje yra šampanas; ilgai nelaukdami, parengė sau puotą ir "išragavo" visą.

Dar apie ateivius. Nepersenai Suv. Valstijų komisija peržiūrino senatorio Dillingham'o bilių, prie kurio Root'as pridėjo savo nežmonišką priedą sulig politiškųjų ateivių. Senatas didžiumoje pritarė tam įstatymų sumanymui; mažuma, nesutikusi su didžiumos nuomonė, apskelbė dabar savo nuomonę. Jie Dillinghamo ir Rooto sumanytuosius įstatymus vadina ir žiauriais ir nežmoniškais, o patys pasako, kokių daugusia norį ateivių: "Mums reikia, — jie rašo, — ne mokantie skaityti ir rašyti ar apsišvietę ateiviai, o tik sveiki ir darbštūs žmonės. Apšviesti ateivai nėra mums pageidaujami, nesa jie, kaip tik nulipa nuo laivo, tuojaus pradeda kritikuoti mūsų valdžią". Čia

dar atviriau pasakyta, nekaip didžiosios priimtame sumanyme.

Už darbininkų vadovus. Skaitytojai žino, kad Ettore ir Giovanitti (Džiovanitti) tebelaukia teismo. Giovanitti yra dar Italijos pavaldinys, tad Italijos valdžia žadanti paklausti Suv. Valstijas, kuo pasiremiant Italijos pavaldinys yra kalinamas. Teisme dalyvaus Giovanitti brolis, žinomas Italijoje advokatas. Taip pat protestai rengiami Anglijoje ir Francijoje.

Arėlis pagavo kudikį. Westforte, Conn. arėlis pagriebė dviejų metų amžiaus mergaitę, farmerio dukterį ir buvo jau benešas. Tėvas, užgirdęs klyksmą, pašovė arėlį ir išgelbėjo jau apdraskytą kudikį.

Taft'as aprinktas kandidatu. Republikonų partijos konvencijoje, kuri šiomis dienomis užsibaigė Chicagoje, išrinko Taftą, dabartinį Suv. Valstijų prezidentą, kandidatu rinkimams; Roosevelt'as sakosi suorganizuosiąs "Progresistų" partiją ir nuo jos atsisakė kandidatu.

Amerika skaitlinėse.

Amerika vis augstyn ir augstyn kyla išdirbystėje, toli užpakalyje savęs palikusi kitas valstybes; su ja kyla ir Amerikos kapitalizmas. Taip dar neseniai, vos Washington'o laikuose, Suvienytose Valstijose nebuvo nė vieno milijonieriaus,—o dabar jų čielos ai bės, pradėjus nuo mažiukų ir užbaigus tokiais stambiais, kaip Morganas ir Rockefeller'is, kurių įstaigos kontroliuoja netik Suv. Valstijų bet ir Europos kapitalus.

Per 20 metų Suv. Valstijų išdirbystė beveik trijų gubai pašoko; žemės vertė taip pat beveik trigubai pasidaugino. Ši skaitlinėmis pabandysime parodyti dabartinį Suvienytų Valstijų stovį, sulyginus, kiek tai galima, su tuom, kas buvo pirma.

1849 metuose Suv. Valstijose buvo 128.025 darbavietės su kapitalu 534 milijonų ir 245 tukstančių dolarių, o 1900 metuose (taigi už 50 metų)—268.491 darbavietės su kapitalu 18 milijonų, 428 milijonų ir 270 tukstančių dolarių; kitaip sakant darbaviečių skaitlius pasidaugino ant 118%, arba dvigubai, o į ją sias įdėtas kapitalas—net 34 kartus pasidaugino!

Nuo 1850 m. iki 1910 metų (per 60 metų) farmų (ukių) priaugo net 4 milijonai, 912 tukstančių ir 429; ukių vertė per tą laiką pasidaugino 37 milijonais, 24 milijonais, 105 tukstančiais ir 510 dolarių.

Suvienytų Valstijų dirbtuvės dabar kasmetą pagamina visokių išdirbinių už 20 milijonų dolarių. 1850 metuose išmokėta darbininkams algų: 236 milijonai, 755 tukstančiai; o 1910 metuose—3 milijonai, 427 milijonai ir 38 tukstančiai dolarių. 1850 metuose buvo 957,059 žmonės, gyvenantie iš uždario, o 1910 metuose tokių žmonių skaitlius pasididino iki 6.615.046. Žinoma, ir prekių reikia pagaminti tiek sykių daugiau, kiek pasidaugino darbininkų. 1850 m. prekių čienia buvo: \$1.016.107.000, o 1910 metais—\$20.672.052.000, ty. 20 milijonų, 672 milijonai, 52 tukstančiai

dol. Per tą laiką gyventojų priaugo 68 milijonai, 780 tukstančių ir 390.

20 metų tam atgal visų Suv. Valstijų ukininkų pagamintuosius produktus būtų galima supirkti už 2.500 milijonų dol., o 1890 metuose—7.500 milijon. dol. Dabar beveik pusė žemės, kurią užima Suv. Valstijos, paversta į ukius. Tarp 1890 ir 1900 metų ukių skaitlius pasidaugina 1.173.000 naujų ukių; su tuo prie buvusių jau ukių prisidėjo dar 215.373.000 akru išgyvenamos žemės. Vienok gi gaminimas gyvenimui reikalingų produktų nesididina tokioje pat proporcijoje, kaip kad gyventojų skaitlius. Valdiški raportai praneša, kad kviečių, kukuruzos, bulbių ir ryžiaus 1909 metuose auginama 2½% daugiau negu 1899 metuose, o gyventojų skaitlius pasididino 21%.

Pagal "H M".

Vaikams skaitymėliai.

L. Tolstoi.

I.

APIE NUOSAVYBĘ.

SENIS DAILYDE taiso balkoną. Septynių metų PONAIČIUKAS žiuri ir gėrisi jo darbu.

PONAIČIUKAS. Kaip jūs gerai dirbate! Koks jūsų vardas?

DAILYDE. Kaip vadinausi? Žmonės vadina Antanu, o dabar dar ir Kuodiškiu vadina.

PONAIČIUKAS. Kaip jūs gerai dirbate, Antanas Kuodišk!

DAILYDE. Jai dirbti, tai gerai dirbti — kam blogai turiu dirbti?

PONAIČIUKAS. Ar pas jus yra balkonas?

DAILYDE (juokiasi). Pas mus? Pas mus, ponaičiuk, toks balkonas netinka. Pas mus toks balkonas be langų, o kai įeini — bėgk greičiau laukan. Toks pas mus balkonas.

PONAIČIUKAS. Jūs vis juokaujate. Ar yra pas jus toks balkonas? Aš rimtai klausiu.

DAILYDE. Eh, ponaičiuk, balanduk.... Balkonas! Koks pas mus balkonas. Musų žmogui — ačiu Dievui ir už stogą, ką jau apie balkoną kalbėti. Pavasaryje pradėjau stogą taisyti; nuardžiau senąjį, norėjau naują uždėti, ir palikau be stogo... Dabar blogai, — lija.

PONAIČIUKAS (stebisi). Kodėl taip?

DAILYDE. Kodėl? O todėl, kad spėkų neturiu.

PONAIČIUKAS. Kaip spėkų nefurite? O pas mus dabar dirbate.

DAILYDE. Jums dirbu, o sau negaliu!

PONAIČIUKAS. Kodėl? Aš nesuprantu, paaiškinkit.

DAILYDE. Išaugsi ponaičiuk, suprasi. Jums dirbu, o sau negaliu.

PONAIČIUKAS. Kodėl?

DAILYDE. Todėl, kad miško neturiu, reikia pirkti. O pirkti nėra kuo. Pas jus kiek uždirbsiu, —

kaip motina užmokės... — tu jai, ponaičiuk, pasakyk, kad ji man daugiau užmokėtų, — tada aš į mišką nuvažiuosiu, kokius penkis medžius nusipirksiu ir tuo met stogą užbaigsiu.

PONAIČIUKS. O ar savo miško neturite?

DAILYDE. Paš mus tokie miškai, kad tris dienas gali eiti — o galo vis nesimato... Tik vienas vargas — ne mūsų...

DAILYDE. Su jumis užsiplepėjau, o darbas stovi, ponai už tai nepagiria.

(Imasi darbo.)

PONAIČIUKS. Kaip aš išaugsiu, tai taip padarysiu, kad visi viso ko turėtų lygiai, visai lygiai.

DAILYDE. Greičiaus išaugk, o tai aš nesulauksiu. Tik žiurėk, ponaičiuk, neužmiršk. Ir kur aš tą kirvį padėjau?...

II.

APIE MOKESČIUS.

VIRŠAITIS IR MARYTE — 7 metų.

VIRŠAITIS (įeina į triobą. Randa namie tik 7 metų Marytę žvalgosi). Ar nieko nėra?

MARYTE. Mama išėjo pas karvę, o Mikas į dvarą — darbų.

VIRŠAITIS. Tai pasakyk motkai, kad viršaitis buvo užėjęs. Pasakyk, trečią syk, pasakyk, kad liepė, ištikro liepė, nedėlioje atnešti mokesčius, o jai ne — tai karvę išvesiu.

MARYTE. Kaip tai karvę išvesi? Ar tu vagis? Męs neduosime.

VIRŠAITIS (šypsos). Matai, kokia tu gudri! — Kaip tavo vardas?

MARYTE. Marytė.

VIRŠAITIS. Maryte, kokia tu gudri! Klausyk: taip ir pasakyk motkai, kad aš, nors ir ne vagis, o karvę išsivesiu.

MARYTE. Kam tu karvę vesi, jai tu ne vagis?

VIRŠAITIS. O tam: kas liepta, mokėk! Už ne mokėjimą mokesčių išvesiu.

MARYTE. Kokie tie mokesčiai?..

VIRŠAITIS..... dėl mus kvailių, dėl mūsų naudos, dėl vyriausybės, kariumenės, dėl mokyklų. Vis dėl mūsų naudos.

MARYTE. Kokia gi mums iš to nauda, kad karvę išvesi? Tai ne nauda.

VIRŠAITIS. Išaugsi, suprasi... tai pasakysi motkai?

Vertė *Marintė*.

Patarimai darbštiems SLA. nariams.

1.—Jai tavo kuopa snaudžia, rankas nuleidusi, ir nieko neveikia,—duok jai į pašonę ir pirmas pradėk darbuoties.

2.—Užrašinėk savo pažįstamiems "Tėvynę"; jos čienia—tiktai \$1.00 metams. Pristatyk "Tėvynės" spaustuvei pašalinius darbus ir apgarsinimus.

3.—Platink Susiv. Liet. Amerikoje išleistas ir pardavinėjamas kningeles; tuom padidinsi mūsų knygų fundą ir prisidėsi prie apšvietos platinimo.

4.—Nesibijok didelio darbo organizacijai: visiems, t. y. visuomenei, dirbi.

5.—Nebėgk ir nuo mažo darbo: maži darbai, sudėti kruvon, pagimdo dideles ir svarbias pasekmes. Gerų darbų yra geri vaisiai, nedorų darbų ir vaisiai nedori.

6.—Visiems, kas tik Susivienijimą peikia, pasakyk, kad jie vietoj peikimo pasidarbuotų, idant peiktinus (jų nuomonone) darbus pataisyti. Vienas tik peikimas nieko nepataiso.

7!—Neapleisk kuopoje urėdo pakol kuopa nepaliuosuos tave, ar pakol nepersitikrinsi, kad kitas žmogus, kurs būtų išrinktas į tavo vietą, geriau atliks tavo darbus.

8.—Niekada nepasiliauk agitavęs už Susivienijimą.

9.—Tiems, kurie apleidžia Susivienijimą, visados stengkis parodyti, kad jie patįs sau daro skriaudą, o ne kam kitam.

A. B. C.

Klaidų atitaisymas.

"Tėvynės" N25 (pusl. 294) SLA. Sekretoriaus raporte Seimui, punkte N. 13, išmokėjimuose praleista: "administracijos išmokėjimai—\$2.030.97".

Nuo Redakcijos.

Korespondencijos ir šiaip raštai, prisiųsti "Tėvynėi", o nepatilpę šiame numeryje, patilps sekantiuose. Šiuomi pranešame, kad 27-as "Tėvynės" numeris išeis padidintame formate, kaip nutarė XXVII SLA. Seimas,

"Tėvynės" turinys už I pusmetį 1912 m.

Abraham Lincoln. ABC.	pusl. 73
Arijos neprigulmybė. "P. A."	205
Amerika skaitlinėse.	311
Apie agitaciją. Kipšas.	80
Apie alkoholizmą. J. Vė—lis.	95
Apie angliakasius. K. V—as.	241
Apie 8 val. darbo dieną. V. K. Račkaukas.	217, 229
Apie aukas.	254
Apie carą Nikolajų Pavlovičių.	146
Apie karę. L. Tolstoi.	252
Apie kooperacijas.	13
Apie kriminališką teismą. L. Tolstoi.	276
Apie Kuvi-Kuvy. Antidotas.	162
Apie Lawrence'o streiką.	62
Apie mūsų vaikus. K. Vairas.	157

Apie nacionalizmą ir asimiliaciją. Artozostras.	278	Laisvė ir laimė žmonių rankose.	6
Apie našlių ir našlaičių fondą. Darbštuolis.	181	Lelija K. Vairas.	139
Apie SLA. organizatorius.	38	Lengvas pasninkas, Šolem-Aleichem. Vertė I.	
Apie "Tėvynę". Darbštuolis.	306	B. B—as.	286
Apie tikėjimą. L. Tolstoi.	276	Lietuviai, griebk. amatų. St. Miliauckas.	97
Apie užmokestį už darbą. L. Tolstoi.	252	Lietuvos išėivystė. J. A. Giegžnas.	193
Ar buvo? Julius Baniulis.	93	Ligoniai. K—as.	114
Ar galima mokslą pabaigti? J. M. Paramietis.	289	Mėgiančiai šokti. J. Tvanas.	299
Ar matei tu Onutę? Menkutis.	152	Melas tik iki laikui. I. B.	14
Aš. Kipšas.	42	Moteris ir kooperacija. Moteris.	133, 145
Atsakymas p. Bagočiui. F. Živatkauskas.	26	Naktis ant kapų. A. Čechov, vertė I. B.	30
Atskaita SLA. 41, 53, 63, 74, 86, 99, 172, 184, 198	209, 222 ir 255	Negeistini dalykai. "Tėv." redakcija.	48
Aukso grudai.	8, 16, 44, 55	Ne, nei nečiulbėk! J. Tvanas.	248
Darbas, Mirtis ir Liga. Vertė K. Vairas.	151	Ne ten pataikė. K. Vairas.	93, 102
Darbininkų šventė.	205	Niekas nepertarė. Kipšas.	227
Dar žodis. V. K. R.	269	Nugarmėjo stabas. K. Vairas.	28
Delei piliet. popierų. Pilietis.	2, 50	Nuo degtinės. L. Tolstoi, vertė V.K. Rčk. 43, 55, 67	
Dėlko nėra santaikos. K. V—as.	73	Pasaka. K. Vairas.	116
Dešimts prisakymų. Menkutis.	175	Pasekmės nominacijos.	125
Dzendorėtas. K. Vairas.	162	Patėmijimai. V. K. Račkauskas.	206
Elgėta. Ona.	174	Pats vienas. K. Vairas.	56
Fabrika dumai. M. Konopnicka. Vertė K. Vairas.	298 ir 308	Pergrežimas žemės kamuolio. Z. Jank.	341, 254
Gailėntysis nuodėm. L. Tolstoi, vertė Ona.	271	Pirmyn! Nemunas.	102
Ginčai. Eilės, K. Vairas.	16	Polemika.	215
Graikų galvočius Diogenes. Biriukov. Vertė V. K. Rčk.	129—226	Ponia. A. Čechov. Vertė K. V—as.	6 ir 17
Grižulio ratai. Kovis.	152	Pretendentai. Menkutis.	226
I darbą kas lietuvis. Žem. Antanas.	169	Protokolas XXVI Seimo.	266, 279
Inešimai 27 m Seimui.	267	Raportai ir atskaitos XXVII Seimui.	292 ir 302
Iš Chinų revol. vado gyvenimo	5	Reikalinga pagalba.	85
Iš draug. mokslų srities, V. K. Rčk.	85—142	Rezol. prieš ateiv. varžymą.	229
Iš kooperacijų gyvenimo.	261	Ropė. A. Čechov. I. B.	188
Iš Lawrence'o streiko.	118, 144	Šaltas oras. L. D.	27
Iš liaudies lupų	68, 94	SLA. ideos darbas. V. K. Račkauskas.	25
Iš Liet. Dailės Dr-jos.	273	Seimą atidarius.	253
Iš Liet. Mokslo Dr-jos	279	Seimai.	299
Iš XXVII Seimo.	277	Seimui prisiartinant. Darbštuolis.	109
Iš visuom. mokslų srities, G. B—as.	277	Sektini darbai. V. K. Račkauskas.	49
Italų spauda apie lietuvius.	288	Šitai miršta. J. Tvanas.	248
Ką laikas pagadino, metas pataisyti. P. Mikolainis.	1	Skaitytųjų balsai.	259
Kaip aš palioviau rukęs. V. J. Genutis.	155	Tabako kenksmingumas, L. D.	27
Kaliniams kningų!	171	Tamsi naktis atėjusi! J. Tvanas.	260
Ką SLA. yra padaręs? V. K. Račkauskas.	171	Ten tėvynė! A. Linkis.	138
Ką tatai reiškia? K. V—as.	74	Tokios tokelės apie redaktorių kambarius. Dakt.	
Kelios skaitlinės.	219	Nebuvėlis.	69
" " apie tikėjimus	290	Trečiųjų teismas.	301
Keli žodžiai apie mus pačius. V. K. Račkauskas.	61	Tris mirtis.	300
Ko mums reikia? A. B. Strimaitis.	265	Trumpa Čurlionies biografija.	242
Kodėl? Nemunas.	78	Trumpuč. Chic. akt. charakter. Tartila.	57, 80
Konst. projekto pataisymai. 195, 207, 220		Vaizdelis. J. Tvanas.	261
Kooperacijų klausimas. Z. Jank.	121	Vakar ir šiandien. Kipšas.	4
Kritika ir bibliografija. K. V—as, V.K. Rčk. 157, 239		Vokiet. Soc.—Demokratai. V. K. Rčk.	62
Kritiški piešiniai. Vargomatis.	58	Žemojoj grįčioj. K. Vairas.	187, 199
Kryžius. I. B.	188	Žiogelio filosofija. Menkutis.	174
Lakioja bitelė. J. Tvanas.	249	Žmonės ir gorillas. J. M. Danielijs.	158
Laikrodėlis. Menkutis.	151	Žvaigždžių tolimas. ABC.	120
Laiškas nuo A. Vištaliaus.	37	P.S. Smulkesnieji straipsniai čion nepaminėta.	
		SLA. skyriaus straipsniai, korespondencijos, moterų skyriaus straipsniai, smulkios žinėlės ir tt, telpa beveik kiekviename numeryje, todėl ir tai čion smulkiaus neminėta.	

Atida ne ukėsams Sav. Valst.

Dėko atviam reikalingos ukėsikos popieriaus 3 kg reikia daryt norint pastot Sav. Valsties ukės. Kur ir kada galima paduoti prašymą, ir kę turi būti pakol gausi ukėsikos popieriaus. Klausimai su atsakymais Lietuviškai ir angliskai ir daugelis kitę sandėgų patarimų. Knygelė kokiems lietuviai yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. Kaina 25 centai. Pinigus ir laiškų atsiųskite Hoo antrašči:

Joseph Bendrick,
Clerk of Court. POTTSVILLE, PA

PLA. Pildomoji Taryba.

PREZIDENTAS:

F. Zivatkaukas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

VICE-PREZIDENTAS:

P. Mikolainis
Box 62 New York, N. Y.

SEKRETORIUS:

A. B. Strimaitis,
807 W. 80-th St., New York, N. Y.

UŽDININKAS:

J. Skritulskas,
25 Broad St., New Britain, Conn.

UŽDO GLOBEJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

J. J. Paukštis
120 Grand St. Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS-KVOTEJAS:

Johan. Bakmūšaitienė,
3400 5-th Ave., Pittsburg, Pa.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Dr. J. Šliupas,
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

P. Mikolainis,
Box 62, New York, N. Y.

Lietuviai rušykliūsi prie Sus. Liet. A., danginkit sąnarių ir kojų skaitliū!

Lietuviai kreipkitės pas savąj. Teisingiausia agentura

Laivakorčių ir pinigų siuntimo Firma, jau dvidešimts septyni metai kaip parduodame laivakortes ant expresinių ir pačtavų laivų, pagal kompanijų prekę, ant visų linijų, kuriam kur patinka. Išvažiuojantiems parupiname prašportus per rubežių su konsulio paliudyjimu. Patarimai kuo teisingiausi ir dykai.

Siuočiam pinigų į visas dalis svieto, greita, pigiai ir saugiai Teipgi išmainom pagal dienos kursą. Darome visokius notarijališkus paliudyjimus ir doviernastis. Reikale kreipkitės ypatisškai arba per laišką, nes vienatinė Brooklyne lietuviška agentura.

J. J. Paukštis & Co
120-124 Grand St. Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

Guodotinos tautiškos ir baitytinės draugystės išdirba: Karunas, Amerikonitkas veltavas, Saarpas, Juostas, žemčiūkas, kopurtę ir mersuolikos parodus, teipgi visus baitytinis aprūdokus. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai Lietuv.

T. Andruszewicz & Co.
1421 Division St. Chicago, Ill.
notoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI
Savininkas ir Fabrikantas Geriausių
"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Gerlause Gyduolė nuo Strėnų skaudėjimo Deginimo krutineje Galvos skaudėjimo Kateros Užsišaldymo Neuralgijos nuo Gerklės skaudėjimo		Mešlungio Skausmo krutineje nuo Patrukimo Azma arba Dusulio Štyvumo sprando Skaudėjimo: Šonuose Rankų ir Kojų.
--	---	--

Ypatingos Gyduoles.

Jeigu sergate užsisejusioms ligoms nuo kurių negali pagelbēt nė daktarai nė ligonbučiai, arba pastaptungoms ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpatinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisijisiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą. Reikia rašyti laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi męs reikalaujame gerų agentų kiekviename diejiamame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiskų gyduolių gali užlirbtį nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausia. Taigi raiykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štornikas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štornose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalaujant išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štoroykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uzdarbys ir parduosime mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias męs svarantuojame. Rašykite po antrašči

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS
Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.